

PO TAURAGNŲ DANGUM

TAURAGNŲ KRAŠTO BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS

2011 RUGSĖJIS NR. 29

Nuotraukoje: Rugsėjo 1 – oji Tauragnų mokykloje.

Sveikiname! Rugsėjo mėnesio jubiliejai.

50 metų sukanka **Rimantui Bereikai** iš Balčių ir **Vidui Šalteniui** iš Tauragnų;

60 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Stasė Kerienė**,

Juozas Puodžiukas iš Klykių ir **Vilius Norkūnas** iš Ruzgiškių kaimo;

70 metų – **Ona ir Bronius Katinai** iš Tauragnų;

75 metai sukanka **Veronikai Laimutei Mačerauskienei** iš Papirčių kaimo ir
Mykolui Žavnerovui iš Šeimaties;

80 metų jubiliejų švenčia **Stanislavas Varnas** iš Šeimaties kaimo.

KVIEČIAME

Rugsėjo 17 d. 18 val. kviečiame į poezijos ir muzikos vakarą Tauragnų kultūros centre. Savo kūrybą skaitys tauragniškiei Ligita Balčiūnienė, Jonas Belopetravičius, Tamara Vanagaitė, Vygantas Varneckas, Valda Žebelienė ir kt. Skambės dainos. Vakare dalyvaus ir svečias iš Vilniaus – Jums visiems gerai pažįstamas Rimantas Klimas.

Rugsėjo 23-24 d. – Utenos miesto jubiliejinio 750-ojo gimtadienio renginiai.

Spalio 5 d. 17 val. (laikas dar gali keistis, sekite skelbimus) Tauragnų bibliotekoje vyks Reginos Guntulytės-Rutkauskienės knygų „Pavėlavęs meilės laiškas“ ir „Pora vienam vakarui“ pristatymas. Dalyvaus autorė. Bus galima įsigyti knygų.

Spalio arba lapkričio mėn. organizuojami nemokami kompiuterinio raštingumo kursai pradedantiesiems. Norintys skubiai praneškite bendruomenės pirmininkei, nes jau reikia sudaryti grupę.

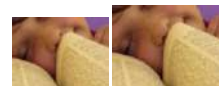
*Palengva, nejučia
Su rudene spalva
Ir su rudenio
Vėjais,
Žolynų gyvybę
Vėsa palytėjęs,
Su astrų glėbiu
Ir su gervių
Klykšmu
Prie kiekvieno
Iš mūsų sustoja
RUGSĖJIS.*

V. Trusovas

Rugsėjis į Tauragnų mokyklą pašaukė pirmokės Ievą Kamarauskaitę ir Kamilę Pacharevaitę, antrookus Matą Paukštę, Irmą Udraitę, trečiokus Airidą Juozapą Tūzą ir Lauryną Kviklį bei ketvirtokę Gretą Maciūnaitę.

Darželį lankys Dominykas Ilčiukas Norbertas Kriaučionis, Raminta Levčenkaitė, Justė Palskytė, Ada Paukštytė, Patricija Ruzgaitė, Džiugas Stundžėnas, Jonė ir Mikas Šinkūnai ir Ieva Umaraitė.

SĖKMINGŲ MOKSLO
METŲ!

Danguolė Grabauskienė

Padėkos šventė Tauragnuose

Rugpjūčio pabaigoje Tauragnų kultūros centre vyko neeilinis renginys – Padėkos šventė „Jei kuo ir šviečiam – tai geras darbas“. Į salę rinkosi tie, kurie norėjo pasidžiaugti kitų džiaugsmu – pagaliau baigta Aldonos Kirkienės namų Sėlės kaime rekonstrukcija, ir šeimos buitinės gyvenimo sąlygos žymiai pagerėjo.

Ankstesniuose laikraščio numeriuose rašėme, kad mažosios Neringos istorija susidomėjo LNK projektas „Auksinė širdis“. Laiške, kurį laidai parašė Neringos mokytoja Sigita Černiauskienė, buvo papasakota skaudi mergaitės istorija, įvykusi prieš pusantų metų – Neringa po operacijos apako. Namuose, kur gyvena šeima, nėra patogumų, Neringa neturėjo savo kambario. Padėti šeimai sutiko daug organizacijų, pavienių žmonių. Daug rūpesčių turėjo seniūnas Alvydas Danauskas, juk jam atiteko visi organizaciniai darbai.

Tą vakarą susirinko visi pasidžiaugti ne tik atliktais darbais, bet ir viltimi, kad Neringa galbūt matys – Baškirijos mieste Ufoje mergaitei atlikta sudėtinga akių operacija. Tokių operacijų dar reikės ne vienos. Atsistoję tauragniškaiai plojo „Alaušos“ generaliniam direktoriui Algimantui Čaplinskui, kuris finansavo ne tik kelionės išlaidas, bet ir operaciją. Projekto autorė Nijolė Giedraitienė padėkos raštus įteikė rėmėjams. O jų tikrai daug: UAB ROMAS IR KO (projektas); UAB ALSUVA (darbų sąmata); UAB DAUNIŠKIS IR KO (didžioji dalis statybos darbų); UAB „Senukų prekybos centras“ (medžiagos stogui); UAB UTENAITIS (santchnikos prekės); UAB „Vilpra“ (šildymo įranga - krosnis, kaminais, radiatoriai); UAB „Bikuva“ (skarda stogui); UAB Eko langai (durys, langai); UAB „Traidenis“ (valymo įrenginys); UAB „Utenos vandenys“ (gręžinys); UAB „Verosta“ (baldai Neringos kambariui); UAB Makveža (elektros prekės); Parduotuvė „Topo centras“ (skalbyklė); Tauragnų krašto bendruomenė (čiužinys, patalynė); UAB „Alaušos“ generalinis direktorius Algimantas Čaplinskas; Vidos ir Vido Kulionių kaimo turizmo sodyba, kur ilsėjosi šeima; padėka įteikta ir seniūnui Alvydui Danauskui.

Seniūnas Padėkos raštą pirmiausiai įteikė projekto „Auksinė širdis“ prodiuseri Nijolei Giedraitienei (matote **nuotraukoje**), taip pat žmonėms, kurie negailėjo savo laiko ir atliko sodyboje daug reikalingų darbų. Tai Aušrinė ir Julius Astikai, Jonas Meidus, Raimundas Kairionis, Alfredas Kunickas, Valdas Juškėnas,

Vidas Juknevičius, Žymantas Trimonis.

Visiems rėmėjams įteikta ir Pakruojo vaistažolių fabriko „Acorus Calamus“ arbata, ypatinga tuo, kad sukurta pagal mūsų kraštietės dr. Eugenijos Šimkūnaitės receptus. Esame dėkingi, kad tarpininkaujant E.Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo pirmininkei Birutei Karnickienei, fabriko vadovybė maloniai sutiko paremti šventę.

Nuotraukoje: Vaistažolių arbata – vienam iš rėmėjų – UAB „Utenos vandenys“ direktoriui **Adolfui Juršiui**.

Pabaigoje atnešusi į salę didžiulį skruzdėlyną visiems dėkojo Aldona Kirkienė sakydama, kad „Jūs sulipdėte mano namelį kaip šį skruzdėlyną“ ir kvietė visus pasivaišinti. Neringa gėlių puokštės įteikė savo mokytojai, Nijolei Giedraitienei, Algimantui Čaplinskui, seniūnui ir bendruomenės pirmininkei.

Dar ilgai netilo salėje šurmulys, gitara grojo Algimantas Čaplinskas, prie arbatos puodelio

buvo aptarti ateities darbai.

Ačiū visiems, padėjusiems surengti padėkos šventę: vaidintojams su režisiere Loreta už programą, Raimundui Atkočiūnui, kad jiems su savo arkliuku talkino, moterų ansambliui ir vadovei Vilmai už dainas, Eleonorai ir Albertui Udrams, kad šauniai pagrojo, „Saulės dukterims“, kad nepasididžiavo iš toli ateiti, bendruomenės moterims, kurios vaišių stalą paruošė...

Nuotraukoje: Prie durų svečius pasitiko Saulės dukterys.

LNK televizija laidą „**Auksinė širdis**“ rodo kiekvieną šeštadienį 17 val. Planuojama, kad laida apie Aldonos Kirkienės namų rekonstrukciją ir Neringos operaciją bus rodoma spalio pradžioje. Sekite reklamą.

Bronė Juknevičienė

Kaip gyveni, Mokytoja?

Ką tik buvo Rugsėjo pirmoji, garbūs valdžios vyrai vienas per kitą skubėjo pasveikinti mokytojus... ir vėl pamiršti iki kito rugsėjo. Mokytojas visuomenėje matomas ne tik rugsėjo 1 - ają, ypač nedidelėse bendruomenėse. Iš mokytojų daugiausia reikalaujama, jų darbas labiausiai aptarinėjamas. Labai dažnai būtent mokytojai yra aktyviausi bendruomenės nariai. Gal man sunku išlikti objektyviai, nes ir pati esu mokytoja, bet bandysiu būti nešališka. Kalbėdama su mokytojais sužinojau daug. Gal dabar Jus, mieli skaitytojai, suintriguosiu: o ką gi tokio, laukiam paslapčių. Nuvilsiu, jų nebus. Kiekviena mokytojų karta turi savo džiaugsmus ir savo skaudulius. Bet jie – jau buvo, todėl ir nerašysiu. Atkreipkit dėmesį į datas – dviejų mokytojų darbo pradžia 1951 – 52 metai. Mokytojoms devyniolika metų, o jos jau turėjo būti suaugusios ir mokyti kitus. Laikmetis baisus, negali atvirai kalbėti, net turėti savo nuomonės. Vėlesni metai, jei ir saugesni, bet atvirumui ir galimybei diskutuoti vietos vis tiek nėra. Mano kartai šiuo atveju pasisekė – mes turėjom galimybę bent išsakyti savo nuomonę.

Džiaugiuosi, kad kalbėjomės su mokytojais. Aš ir juokiausi kartu, ir graudu buvo, ir neteisybė skaudino. Ir nuotraukas kartu vartėm, štai tada mokytojų akyse liūdesio nelikdavo. Vis neparašau, su kuo kalbėjausi ir kodėl kalbinau mokytojas (mokytojus vyrus – kitą kartą). O apie ką rašyti rugsėjo mėnesį? Rugsėjis ir ne mokytojams ypatingas metas. Vieni mokyklinio amžiaus vaikų turi, kiti studentus į miestus išleidžia, vairuotojai raginami būti atidesniais keliuose. Baigsis rugsėjis – o spalį vėl mokytojams šventė. Taigi, kaip gyvenai Mokytoja?

Šį kartą kalbinu mokytojas, kurios gal šiek tiek mažiau matomos Tauragnų bendruomenės gyvenime, bet jas seniūnijos gyventojai puikiai pažįsta, todėl ir biografijos faktų neskelbsiu. Daugybę metų šios mokytojos mokė Tauragnų ir aplinkinių kaimų vaikus, o savo mokinių net negali suskaičiuoti.

Mokytojų paprašiau atsakyti į tokius klausimus:

1. Ar dar pagalvojate apie mokyklą? Ypač kai ateina Rugsėjo 1 - oji ar Mokytojo diena.
2. Matant dabartinę švietimo būklę ar nesinori pasakyti: „O mūsų laikais tai...“?
3. Ar yra koks įvykis, kurio negalite pamiršti? O gal toks, kurį mielai pamirštumėt?
4. Prie Jūsų prieina buvęs mokinys ir klausia: „Mokytoja, kaip Jūs gyvenate dabar?“
5. Tradiciškai – palinkėjimas tauragniškams mokytojams.

Aldona Bikuvienė, darbo stažas mokykloje 39 metai. Dirbti pradėjo 1951 metais. Pradėjo Tauragnuose, vėliau dirbo Šeimatyje, Stučiuose (tik labai trumpai), tada vėl Tauragnuose – ir jau iki išėjimo į pensiją.

1. Labai norisi galvoti... Tauragnuose mokyklos nebėra, bet ir šiomet prieš rugsėjo 1 – ają išbėgau, gatvę nusišlaviau... Ir nuotraukas dažnai išsiimu, pasklaidau. Tik vardų jau visų nebeatrenku.

2. (Mokytoja trumpam susimąstė). Sunku pasakyti, ar mūsų laikais buvo geriau ar blogiau, bet... seniau mokiniai neidavo gatvės viduriu ir nesikeikdavo. Drausmės nebeliko. Dabar mokytojai apleisti, neginami.

3. Atrodo, tiek visko buvo, bet negalėčiau vieno kurio išskirti. Patys geriausi

prisiminimai susiję su mokiniais. Labai džiaugiuosi viena klase, ją dažniausiai ir prisimenu. Gal todėl, kad tai buvo gera, gabi klasė, gal kad paskutinė mano laida. (Šią laidą ir matote **nuotraukoje**). Labiausiai džiaugiuosi, kad turėjau gabių mokinių. Mokytojai tai didelė laimė. O šita klasė, kurioje mokėsi Adelita Tilvytė, Diana Gimbutytė, Renata Saplinskaitė, Dangutė Martinėnaitė – buvo ypatinga. Baigdami ketvirtą klasę kiekvienas padovanojo savo nuotrauką. Jas dažniausiai ir žiūriu. Adelita, Diana ir Girniūtė Daiva (vėliau išvažiavo į Uteną) buvo klasės siela ir pagalbininkės visur.

Prieš 10 metų prie parlamento, sausio 13 – ają, susitikau buvusių mokinius. Kaip koks stebuklas! Tokioj vietoj ir tokią dieną! Barzdoti vyrai priėjo, apkabino, aš jų nepažinau, kol nepasisakė, kad jie mano mokiniai. Tai ir prisimenu, ir nuo tokių susitikimų ir prisiminimų gera širdyje.

4. Atsakyčiau, kad gerai. Visada sakau, jei šiandien dar paeinu, tai ir gerai.

5. Palinkėčiau išstvermės sunkiam darbe, stiprybės, nes dabar mokytojai tikrai sunku.

Taip J. Taleikienė lankydavo mokinius...

Joana Taleikienė – darbo stažas taip pat 39 metai. Dirbti pradėjo 1952 metais. Dirbo tik dviejose mokyklose – vienerius metus Vyžuonose, o po to visus metus Tauragnuose.

1. Apie mokyklą pagalvoju, susapnuoju dažnai: taisau rašomuosius, vaikai pamokų neparuošė... Ir ypač visokius tikrintojus sapnuoju, gal kad labai dažni svečiai mokykloje būdavo.

Nuotraukoje: „Susiruošėme ūkininkauti. Paršelis žviegia, o mes maišo neturim. Net nežinau, kas nufotografavo. Per kažkokį festivalį Tauragnuose nepažįstamas žmogus priėjo ir padavė nuotrauką. Net negalėjau patikėti, kad čia mes. O tas žmogus atpažino.”

2. Buvo kitaip... Vaikai buvo geresni, ne tokie akiplėšos. Mokėsi iš gerų animacinių filmukų, o dabar TV tokia, kad vaikams negalima žiūrėti.

3. Tokio įvykio lyg ir nėra, bet buvo visokiausių smagių nutikimų ir situacijų. Prisimenu, pavadavau rusų kalbos mokytoją Viburytę. Ir ji, ir aš turėjom aštuntokų klases. Vaikai laikė rusų kalbos egzaminą. Jos klasė buvo labai gera, gerai paruošta, egzaminas labai gerai sekėsi. Kaip tik buvo inspektorė iš Švietimo skyriaus. O pavaduotoja Vanagaitė pasakė, kad egzaminas surepetuotas. Inspektorė stojo į mokytojos pusę, pasakė: „Tai gerai, kad surepetuotas“.

Su mokytoju Antanu Petrėnu turėjome paralelines klases. Reikėdavo parašyti klasės vadovo darbo planą. O vyrams su tais planais nelabai... Tai aš pirma parašydavau, o mokytojas nuo manęs nusirašydavo. Bet ne sykį buvau apkaltinta, kad tai aš nusirašiau...

O su Petru Kazicku įdomiai dalindavomės mokinius (per rusų k. pamokas klasė buvo dalinama pusiau). Niekaip nepasidalindavome. Tada kas nors surašydavo pavardes ir traukdavom burtus. Bet ir vėl nepavykdavo pasidalinti. Kazickas išsitraukia lapelį, pažiūri: „Ir vėl man visi blogieji!“ Dalybos užtrukdavo.

4. Atsakyčiau, kad gyvenu, ir tiek. Žmogus senas, sveikata prasta, nesinori niekur eiti. Būni, ir tiek. Džiaugiesi, kad dar labai nesuėmė ligos.

Aldona Palskienė – darbo stažas - 38 metai, dirbti pradėjo 1961 metais. Dirbo tik vienintelėje mokykloje – Tauragnų.

1. Žinoma, apie mokyklą pagalvoju. Šitiek išdirbus, kaip nepagalvosi. Prisiminimų daug.

2. Ir mūsų laikais buvo visko: visokių vaikų, visokių klasių, mokslas ne visiems sekė. O dabar, kai nedirbu, apie švietimo padėtį iš TV ar spaudos sužinau. Su dirbančiais mokytojais mažai bendrauju.

3. Reikėtų ilgai galvoti, kad prisiminčiau kokį išskirtinį įvykį. Prisimenu keliones, su vienuoliktokais vasarą ir į tuometinį Leningradą važiuodavom, ir Užkarpateje buvom, į kalnus kopėm. O turistiniai! Pėsti apėjom Tauragno ežerą per vieną dieną. Vieno turistinio žygio niekaip negaliu pamiršti. Su klase tuo metu, kai dirbau, eidavo tik vienas klasės vadovas. Nukeliavom mes net už Ladakalnio, prie kažkokios upės. Apstojom, palapines pasistatėm, laužas dega, visi ramūs. Išgirdom, kažkas ūkauja kitoj upės pusėj. Lyg gaudina mus, balsai vis artėja, artėja... O aš tai viena. Mokiniai gal aštuntokai buvo, bet tikrai ne vyresni. Buvo toks mokinys Tenkutis, tai jis kirvuką išsiėmė. Kovotojas gi. O balsai vis artyn.... o mes miške... Matos, kad jau ir šokinėja kažkas tarp medžių, ir balsai jau visai arti. Pasirodo, kad tai buvo mokiniai iš Garliavos. Dabar tai juokas ima, o tada „strioko“ buvo – viena, kaip reiks vaikus apsaugot, jei kas puls? Viskas buvo gerai, pabendravom, prie laužo pašokom.

Kol dirbau, ir kivirčių buvo, ir nedidelių skriaudų, bet nieko, kas būtų labai įskaudinęs ar nuliūdinęs. Vienu metu dirbom trys matematikos mokytojai, klases dalindavomės draugiškai. Kokia tenka penkta klasė, tokią ir imi. Nebuvo, kad iš vieno mokytojo paimtų ir kitam atiduotų.

4. Atsakyčiau, kad normaliai gyvenu. Džiaugiuos vaikais, anūke. Kol kas viskas tvarkoj. Džiaugiuos, kad buvę mokiniai užkalbina, net paskambina.

5. Palinkėčiau ištvermės. Manau, jos reikia visiems mokytojams. Kantrybės. Jų ir pirma reikėjo, ir dabar reikia.

Ačiū už atsakymus.

7a. klasė (1981 m.) Pirmas iš kairės - Tenkutis, "kovotojas su kirviu".

Visus buvusius ir esamus mokytojus sveikiname su artėjančia Mokytojo diena, o kitame laikraščio numeryje spausdinsime mokinių prisiminimus apie savo pirmąją mokytoją.

Dar pavasarį Utenos Visuomenės sveikatos biuras organizavo rašinių konkursą „**Aš noriu pažinti gamtą, nes...**“. Geriausių darbų autoriai rugpjūčio pabaigoje viešėjo provizorės, farmakognostės Jadvygos Balvočiūtės ekologiniame ūkyje, esančiame Mažeikių rajone, Gyvolių kaime.

Konkurse dalyvavo ir tauragniškę **Aldona Tartilienė**, kuri kartu su kitais atrinktų darbų autoriais dalyvavo minėtoje išvykoje.

Spausdiname ištrauką iš jos rašinio ir įspūdžius iš kelionės.

Aldona Tartilienė

Ir taip visko po žiupsnelį

„Rankoje balta prijuostė, kojos žaliais rasos ridulėliais aplipusios, širdy – toliai beribiai, o mano kūnu bėga saldus pamiškės kvapas. Rytas. Žiūrėdavau, nulydėdavau ir tuo pačiu metu jau laukdavau grįžtančios. O atėjusi saują ištiesdavo (kartais dar leisdavo spėt „katroj yr“). Atrodo, visos namų pakampės to neapsakomo kvapo godžiai prisigerdavo – jaučiu jį ir dabar – kaskart, kai peržengiu slenkstį. Padalindavau per pusę. Vieną stikline pieno apipylus lėtai, po šaukštą, kitą buvau išmokyta metų baltumui palikti.

Saujoje keisdavosi laikai. Net jei nebūčiau turėjusi jokio plyšelio į dangaus mėlį, į žolę, spinduliais apsikaisiojusią, būčiau žinojus, kas TEN, už lango, darosi. Sauja čiobrelių, sauja liepžiedžių, sauja kmynų, sauja mėlynių... po saują kvapų, skonio, po saują to, kas mums iš ne mūsų valios, dėl mūsų, ne mūsų, mums. Neskubėdavau valgyti, gerti. Pirmiausia kaip įmanoma giliau gamtos išaugintų gėrybių įkvėpdavau, kad pasilikėtų many, kad niekada net norėdama nesugebėčiau to kvapo pamiršti.

Esu dėkinga vaikystei už tai, kad man leido braidyti po žolynus, už tai, kad galėjau po saują susidėti jos dovanojamo gėrio. Esu laiminga, kad mane augino ne tik žmonės, bet ir gamta. Kas pasikeitė dabar? Keista, bet, atrodo, laikas kitaip pradėjo tekėti. O kartais labiau už viską noris sustoti, įsižiūrėti, priglusti, pajauti ir vėl po saują įkvėpti, kad liktų ilgam...“

Rūšiuojamos vaistažolės

Kartu su kitais atrinktais konkurso dalyviais rugpjūčio 25 d. aplankėme Viekšnių miestelio pirmosios vaistinės muziejų, kurį 1860 m. įkūrė Fiodoras Geldneris. Dar prieš metus ši vaistinė, globojama Jadvygos Balvočiūtės, teikė paslaugas gyventojams. Kruopščiai išdėlioti įrankiai, prietaisai ir šiandieną saugomi – vaistinės dvasia gyva. Šios įstaigos istoriją mums įtaigiai papasakojo salių prižiūrėtoja Vilma Skiparienė. Ji mus lydėjo ir po muziejaus kiemelyje esantį vaistažolių sodelį.

Kiek vėliau pasiekėme jaukią Gyvolių kaimo sodybą. Joje šeiminkavo keletas vietinių žmonių ir atvykusių iš Kauno „Žolinčiaus akademijos“. Buvome maloniai pakviesti į vidų. Sienas puošė augalų šluotelės, kambaryje tvyrojo įvairiausi vaistažolių kvapai. Sustoję ratu aplink vaišėmis padengtą stalą, dėkojome Aukščiausiam už gėrybes, už suteiktas galimybes patirti, pajusti, už buvimą šalia žmonių, gamtos. Nuoširdžiai linkėdami visiems visko, kas geriausia, laužėme po kriaukšlę duonos. Skani. Kvepėjo rugiu. Skanavome ir iš Utenos atsivežtų sveikuolių blynų, kuriuos kepė Visuomenės sveikatos biuro specialistės.

Mus po erdvų kiemą ir didžiulius sodybos pastatus lydėjo vyr. agronomė Birutė Jonkuvienė. Parodė, kur surenkamos ir apdorojamos vaistažolės, kur kasdien triūsia apie keturiasdešimt žmonių (žiemą darbuotojų skaičius sumažėja iki 25). Iškalbi, savo darbą išmananti gidė pasakojo apie vaistažolių rinkimą, paruošimą džiovinimui, džiovinimą, rūšiavimą, saugojimą ir prekybą. Tuo metu, kai mes lankėmės, sandėlyje naudojimui buvo paruošta apie vienuolika tonų vaistingųjų augalų. Gidė džiaugėsi, kad didėja užsakymų paklausa iš užsienin išvykusių lietuvių. Sužinojome, kad asortimentas ruošiamas atsižvelgiant į paklausą, tačiau su liūdesio gaidele pripažino, jog būta ir tokių metų, kai apie

penkis šimtus kilogramų vaistažolių teko tiesiog išpilti lauk.

Šalia sodybos veši keturių šimtų augalų kolekcija. Juos apžiūrinėjant virė diskusijos. Poniai Birutei teko atsakinėti į daugybę klausimų. Dar apie keturiasdešimt rūšių vaistažolių renkamos natūraliai augančiose pievose. Turėjome progos prisidėti prie jų vykdomos veiklos – skynėme medetkų žiedus, bulvinių saulėgrąžų lapus. Saulytei persiritus per pusiaudienį, besidžiaugdami įsigytomis vaistažolių arbatomis, pajudėjome Aukštaitijos link.

„Ir taip visko po žiupsnelį į savo kraitelę renku. Renku, kad galėčiau dalinti, dalintis... ir vėl pasipildyti, kad neištuštėtų, kad nepasentų. Kad auklėtiniais ir svečiams, kurie užsuka į mūsų Eugenijos Šimkūnaitės vardo mokyklėlę, turėčiau ką pasakyti, parodyti, kuo pavaišinti.“ – rašiau užbaigdama savo motyvacinį laišką.

Vaistažolės sandėliuose, paruoštos išvežimui

Aldona Kirkienė **Pasinaudokime galimybėmis tobulėti**

Labai greitai prabėgo taip laukta vasara, daugeliui baigėsi atostogos. Rugsėjis pakvietė moksleivius ir studentus į mokslo ir žinių pasaulį, vyresnieji pradėjo dirbti rudens darbus kaime, kiti išvyko dirbti į miestą. Manau, ruduo – tai naujas etapas, kuriam visi ruošiamės.

Tauragnų šeimos veiklos namuose rugsėjo mėnuo gausus įvairių mokymų. Vos tik nuskambėjo rugsėjo 1-oji, tuoj pat prasidėjo socialinių įgūdžių lavinimo kursai, kuriuos vedė dėstytoja Aurelija Lingienė iš Vilniaus. Gausus bendruomenės bei tikslinės grupės narių suėjimas buvo rugsėjo 8 d., kai vyko seminaras tema „Bendruomenės parama - padėkime kitiems, padėsime ir sau“. Seminaro lektorė - doc. Lidija Kondrašovienė. Renginio metu lektorė labai išsamiai pateikė sampratą apie socialinę atskirtį bei skurdą. Seminaro dalyviai reiškė savo nuomonę, diskutavo, dirbo grupėmis. Labai smagu, kai klausytojai gerai pažįsta savo kraštą, žino, kas vyksta seniūnijoje, žino gabius, talentingus gyventojus, iš kurių galima būtų pasimokyti amato ir tęsti tradicijas. Visi susirinkusieji buvo vaišinami sumuštiniais, arbata, saldumynais.

Likau susižavėjusi nuoširdžiu Visuomenės sveikatos biuro direktorės Almos Gaidienės, vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistės Dalios Vanagienės rūpesčiu, kuris gobė visos kelionės metu. Kelionės išlaidos buvo finansuojamos iš Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios 2011 m. programos lėšų, įgyvendinant projektą „Sveika gamta – sveikas žmogus“. Projekto vykdytojai – Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojai. Projekto partneris – žaliasis sveikatos klubas „Žolinčiaus akademija“. Projekto tikslas – skatinti pažinti vaistinius augalus, išmokyti racionaliai juos naudoti, rinkti ir paruošti žaliavą vartojimui; pajusti ryšį su gamta.

Draugystė nenutrūko. Rugsėjo keturioliktąją vėl susitikime paskaitoje. Ją ves lektorė, „Žolinčiaus akademijos“ prezidentė Danutė Kunčienė, kuri supažindins su pagrindiniais sveikos gyvensenos principais. Taip pat ten bus pristatoma knyga „Metų laikai mums“.

Pasibaigus renginiui ir dar nespėjus visiems išsiskirstyti į namus buvo galima pasiklausti paskaitos apie Rytų medicinos produktus, arbatas, kurios turi gydomąjį poveikį. Buvo atsakyta į klausimus, kas ta Rytų medicina, kaip paprasčiausiais būdais saugoti sveikatą, kas tie organizmo bioimuno reguliatoriai, kaip jie veikia? FAHOW produktus pristatė uteniškė Violeta Buterlevičienė. Vyko rytietiškos arbatos degustacija.

Visiems bendruomenės, seniūnijos gyventojams norėčiau priminti, jog šis projektas, vykdomas socialinės politikos grupės, skaičiuoja paskutinius mėnesius ir greitai baigsis. Todėl labai prašau atvykti ir pabūti drauge per vykdomus mokymus. Juk tai yra brangiai kainuojančios psichologijos pamokos, o mums duotos nemokamai. Išnaudokime visas galimybes. Atvykstantys puikūs,

Nuotraukoje: Paskaitos apie Rytų medicinos produktus klausytojos su lektore V. Buterlevičiene (sėdi centre).

profesionalūs dėstytojai geba ne tik išdėstyti savo programą, bet ir randa kerteles į klausytojų širdis, geba jiems patarti, padėti. Man džiugu, kad tie tikslinės grupės nariai, kurie nuolat lankosi kursuose, keičiasi. Jie suranda daugiau pasitikėjimo savyje, bendrauja, išmoka save geriau pažinti, gerina santykius šeimoje, teisingiau auklėja vaikus, ieško problemų sprendimo būdų.

TAI AKTUALU (informacija iš interneto)

2011 m. rugpjūčio 25 d. Utenos r. savivaldybės tarybos sprendimai

Taryba pritarė Klykių bendruomenės projektui „Dalies darželio pastato remontas pritaikant bendruomenės poreikiams“ ir leido Utenos r. savivaldybės administracijai vykdyti projekto partnerio funkcijas. Projekto preliminarinė vertė – 229 115, 84 Lt. Projektas finansuojamas iš LEADER programos lėšų, projekto partnerio įnašas – iki 10 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų.

Taip pat Utenos r. savivaldybės taryba nusprendė siūlyti nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Utenos žemėtvarkos skyriui įtraukti į neprivatizuojamų žemės sklypų sąrašą žemės sklypą (14,0 ha), esantį Tauragnų seniūnijoje, Papiliakalnio vs. (Papirčių piliakalnio teritorija), reikalingą turizmo infrastruktūrai plėtoti.

Nustatytos ir naujos keleivių vežimo vietinio susisiekimo autobusais kainos. Tarifas už vieną nuvažiuotą km. priemiestiniais autobusais – 0,32 Lt. Vienkartinio važiavimo kaina miesto maršrutiniais autobusais – 1,80 Lt. Vienkartinio važiavimo kaina miesto maršrutiniais taksi – 2,00 Lt.

Sprendimas įsigalioja nuo rugsėjo 15 d.

Išrinktos 2011 metų gražiausios kaimo gyvenamosios vietovės Utenos rajone

Iki liepos vidurio Utenos rajone vyko Utenos rajono savivaldybės administracijos inicijuotas gražiausių kaimo gyvenamųjų vietovių (miestelių ir kaimų) apžiūra-konkursas. Sudaryta komisija, kuriai pirmininkavo administracijos direktoriaus pavaduotoja Zita Ringelevičienė, apžiūrėjo 23 kaimo gyvenamąsias vietas, kurias pasiūlė seniūnai.

Jeigu jaučiatės vieniši ar prislėgti kasdienybės, blogų minčių, sunkiai sekasi bendrauti, erzina politika, pinigų trūkumas, tai kviesčiau ateiti į Šeimos veiklos namus seniūnijoje (2 aukštas). Jūs puikiai praleisite laiką, pasisėmsite energijos ir geros nuotaikos. Priminsiu rugsėjo mėnesio mokymus. Rugsėjo 14, 15, 16, 19 d. nuo 14 iki 18 val. – „Deviantinė motinystė“ (dėst. L. Kondrašovienė). Rugsėjo 26, 27, 28, 29 d. nuo 10 iki 14 val. – „Pagalba soc. rizikos šeimų vaikams rengiant savarankiškam gyvenimui“ (dėst. L. Blažytė).

Šeimos veiklos namai ne mokymų metu dirba nuo 15 iki 19 val. tel. 861032407

Vertindama miestelius ir kaimus komisija atsižvelgė į tradicinės planinės struktūros išsaugojimą, estetinį kaimo gyvenamosios vietovės tvarkingumą, augalijos įvairovę. Papildomai balų buvo skiriama už viešuosiuose plotuose (parkuose) įkeltus inkilus, gandalizdžius, už miesteliuose ir kaimuose tvarkingai šalinamas atliekas.

Komisijos posėdyje buvo nustatytos penkios gražiausios kaimo gyvenamosios vietovės. I vieta – Kuktiškių mstl., II vieta – Leliūnų mstl., III vieta – Sirutėnų k., Sudeikių sen., IV vieta – Užpalių mstl., V vieta – Juknėnų k., Daugailių sen.

Apžiūros-konkurso prizai už puoselėjamą aplinką bus įteikti seniūnams Utenos miesto šventės metu.

Visą rugsėjo mėnesį vyks akcija „Apsaugok mane“

Jau dvyliktus metus iš eilės saugaus eismo akcija „Apsaugok mane“, prasidėjus naujiems mokslo metams, kviečia vairuotojus atkreipti dėmesį į labiausiai pažeidžiamus pėsčiuosius keliuose – vaikus.

Apie saugų greitį ir atidumą kelyje ir šiais metais tradiciškai

įspės akcijos ženklų pažymėtos perėjios. Šios akcijos iniciatorė – AB „Lietuvos draudimas“ kiekvieną mokinį nuo rugsėjo 1 iki 30 d., apdraus 10 tūkst. litų suma. Draudimas galios nuo 7 iki 21 val. Utenos rajono savivaldybė taip pat kiekvienais metais prisideda prie šios akcijos – ji prie švietimo įstaigų esančias 14 perėjų paženklinys specialiais akcijos ženklais.

Dėl Garbės piliečio vardo suteikimo

Kadangi jau kelinti metai suteikiamas Tauragnų krašto Garbės piliečio vardas, bet iki šiol nebuvo viešai svarstomi ir patvirtinti nuostatai, Jūsų dėmesiui siūlome nuostatų PROJEKTĄ. Savo pasiūlymus, pataisymus (raštu ar žodžiu) prašome išsakyti seniūnui arba bendruomenės pirmininkei iki šių metų pabaigos.

TAURAGNŲ KRAŠTO GARBĖS PILIEČIO VARDŲ SUTEIKIMO NUOSTATAI

TAURAGNŲ KRAŠTO GARBĖS PILIEČIO VARDŲ SUTEIKIMO SĄLYGOS IR TVARKA.

1. Garbės piliečio vardas suteikiamas Lietuvos Respublikos piliečiams, taip pat užsienio valstybių piliečiams už nuopelnus į Tauragnų krašto mokslo, švietimo, kultūros, sporto, ekonomikos, socialinio vystymo bei kitas sritis, aktyvią visuomeninę veiklą.
2. Teisę siūlyti kandidatus Garbės piliečio vardui suteikti turi seniūnas, bendruomenės taryba, seniūnijoje veikiančios kitos asociacijos, bendruomenės, ne mažesnė kaip 10 asmenų grupė, juridiniai asmenys.
3. Siūlymai dėl Garbės piliečio vardo suteikimo pateikiami raštu Tauragnų garbės piliečio vardo suteikimo komisijai. Siūlant kandidatą pateikiama informacija apie kandidatą: trumpa siūlomo asmens biografija, asmens nuopelnų aprašymas, rekomendacija. Jei siūlymas kolektyvinis, prie kitų dokumentų pridedamas susirinkimo (posėdžio) protokolas.
4. Teisti asmenys negali būti siūlomi kandidatais Garbės piliečio vardui gauti.
5. Apie pateiktus siūlymus skelbiama vietiniame laikraštyje.
6. Sprendimą suteikti Tauragnų Garbės piliečio vardą priima Garbės piliečio vardo suteikimo komisija. Komisija susideda iš septynių narių. Komisijai vadovauja seniūnas. Į komisijos sudėtį įeina Tauragnų krašto bendruomenės pirmininkas, vienas tarybos narys, du atstovai iš kitų seniūnijoje veikiančių asociacijų, religinių organizacijų,

bendrijų, vienas narys iš švietimo ir kultūros įstaigų, vienas kraštiečių atstovas.

7. Garbės piliečiui įteikiamas nustatytos formos liudijimas, kurį pasirašo seniūnas ir bendruomenės pirmininkas, taip pat įteikiama juosta su užrašu.

8. Garbės piliečio vardas įrašomas ir įregistruojamas Garbės piliečio knygoje.

9. Sprendimas laikomas priimtu, jei už jį balsavo daugiau kaip pusė posėdyje dalyvavusių komisijos narių.

10. Garbės piliečio vardas suteikiamas iškilmingoje aplinkoje.

11. Garbės pilietis turi teisę dalyvauti ir pasisakyti Tauragnų valdymo institucijų ir visuomeninių organizacijų posėdžiuose, teikti pasiūlymus.

12. Garbės piliečio nuotrauka eksponuojama seniūnijoje, tam specialiai įrengtoje vietoje.

13. Jeigu asmuo, kuriam suteiktas Garbės piliečio vardas, savo elgesiu ar veiksmais žemina šį vardą, komisijos sprendimu gali netekti Garbės piliečio vardo.

Utenos r. savivaldybės administracijos seniūnaitijų seniūnaičių rinkimų Tauragnų seniūnijoje grafikas

Tauragnų seniūnaitija – lapkričio 11 d. 18 val. Tauragnų kultūros centre.

Klykių – lapkričio 10 d. 18 val. Bendruomenės namuose.

Balčių – lapkričio 17 d. 12 val. Girininkijos patalpose.

Minčiagirės - lapkričio 18 d. 12 val. Girininkijos patalpose.

Sėlės - lapkričio 24 d. 12 val. Senojoje mokykloje.

Piliakalnio - lapkričio 24 d. 12 val. Medžiotojų name.

SKAITYTOJŲ NUOTRAUKA

Vitalijos ir Prano Blažių, gyvenančių Lauko gatvėje, garažo „įnamių“ būstas. Ar atpažįstat, kas jame gyvena? Jei taip pat turite įdomių nuotraukų, atneškite, pasidalinkite su laikraščio skaitytojais.

Pritarta pensinio amžiaus vėlinimui (iš interneto)

Seime pritarta Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisoms, kuriomis nuo 2012 metų palaipsniui pradedamas didinti pensinis amžius. Senatvės pensijos amžius nuo 2012 m. sausio 1 d. būtų didinamas 4 mėnesiais per metus moterims ir 2 mėnesiais vyrams, kol 2026 m. pasiektų 65 metų ribą. Šiuo metu pensinis amžius 60 metų moterims ir 62,5 vyrams.

Pensinio amžiaus lentelė

Metai	Moterys	Gimimo data	Vyrai	Gimimo data
2012	60 metų 4 mėn.	1952 m. sausio 1 d. - 1952 m. rugpjūčio 31 d.	62 metai 8 mėn.	1949 m. liepos 1 d. – 1950 m. balandžio 30 d.
2013	60 metų 8 mėn.	1952 m. rugsėjo 1 d. - 1953 m. balandžio 30 d.	62 metai 10 mėn.	1950 m. gegužės 1 d. – 1951 vasario 28 d.
2014	61 metai	1953 m. gegužės 1 d. - 1953 m. gruodžio 31 d.	63 metai	1951 m. kovo 1 d. – 1951 m. gruodžio 31 d.
2015	61 metai 4 mėn.	1954 m. sausio 1 d. - 1954 m. rugpjūčio 31 d.	63 metai 2 mėn.	1952 m. sausio 1 d. – 1952 m. spalio 31 d.
2016	61 metai 8 mėn.	1954 m. rugsėjo 1 d. - 1955 m. balandžio 30 d.	63 metai 4 mėn.	1952 m. lapkričio 1 d. – 1953 m. rugpjūčio 31 d.
2017	62 metai	1955 m. gegužės 1 d. - 1955 m. gruodžio 31 d.	63 metai 6 mėn.	1953 m. rugsėjo 1 d. – 1954 m. birželio 30 d.
2018	62 metai 4 mėn.	1956 m. sausio 1 d. - 1956 m. rugpjūčio 31 d.	63 metai 8 mėn.	1954 m. liepos 1 d. – 1955 m. balandžio 30 d.
2019	62 metų 8 mėn.	1956 m. rugsėjo 1 d. - 1957 m. balandžio 30 d.	63 metai 10 mėn.	1955 m. gegužės 1 d. – 1956 m. vasario 28 d.
2020	63 metai	1957 m. gegužės 1 d. - 1957 m. gruodžio 31 d.	64 metai	1956 m. kovo 1 d. – 1956 m. gruodžio 31 d.
2021	63 metų 4 mėn.	1958 m. sausio 1 d. – 1958 m. rugpjūčio 31 d.	64 metai 2 mėn.	1957 m. sausio 1 d. – 1957 m. spalio 31 d.
2022	63 metų 8 mėn.	1958 m. rugsėjo 1 d. - 1959 m. balandžio 30 d.	64 metai 4 mėn.	1957 m. lapkričio 1 d. – 1958 m. rugpjūčio 31 d.
2023	64 metai	1959 m. gegužės 1 d. - 1959 m. gruodžio 31 d.	64 metai 6 mėn.	1958 m. rugsėjo 1 d. – 1959 m. birželio 30 d.
2024	64 metų 4 mėn.	1960 m. sausio 1 d. - 1960 m. rugpjūčio 31 d.	64 metai 8 mėn.	1959 m. liepos 1 d. – 1960 m. balandžio 30 d.
2025	64 metų 8 mėn.	1960 m. rugsėjo 1 d. - 1961 m. balandžio 30 d.	64 metai 10 mėn.	1960 m. gegužės 1 d. – 1961 m. vasario 28 d.
2026	65 metai	1961 m. gegužės 1 d. ir vėliau	65 metai	1961 m. kovo 1 d. ir vėliau

A†A *Seniūnijoje rugpjūčio mėn. mirė*
GRAŽINA MUSTEIKIENĖ, *Pilkenių k., 45*
metų;
Rugsėjo mėn.
BRONISLAVA BARKUVIENĖ, *Daunorių k.,*
77 metų.
Užjaučiame artimuosius.

Nuotraukos Aldonos Budreikienės,
Danguolės Grabauskienės,
Bronės Juknevičienės,
Kristinos Tartilaitės, Aldonos Tartilienės,
Žymanto Trimonio.
Parengė Danguolė Grabauskienė
Spausdino Utenos spaustuvė